

TRAVESSA CAP AL 2022. EIX HUMÀ APORTACIONS DEL CONSELL MUNICIPAL DE SOLIDARITAT

PARTICIPACIÓ: En representació del Consell Municipal de Solidaritat de Manresa (CMS), han participat al grup d' aprofundiment la comissió permanent d' aquest òrgan i dues entitats amb llarga participació al Consell. Participants: Yamuna: Glòria Pérez; Assoc. Catalana per la Pau: Ricard Sánchez; Inshuti: Fina Farrés; Justícia i Pau: Alba Oliveras; Piilar Tresseras; Bernat Marré, dinamitzador de la Casa Flors Sirera i la coordinadora del Programa de Cooperació, Rosa de Paz.

RECULL DE REFLEXIONS I PROPOSTES

Intercanvi de reflexions del grup

Les persones participants a aquest grup, hem coincidit en què un dels aspectes més importants és que el conjunt de les tres xerrades tenen un fil comú que ens motiva a avançar cap a un canvi profund de paradigma. La primera xerrada ens parlava de la "persona espiritual", a la segona es parlava d' una solidaritat amb consciència i a la tercera d' una ciència imprescindiblement unida a la consciència.

Aquestes anàlisis des de diferents àmbits ens aboquen al mateix camí: impregnar de consciència les actuacions i els models de societat. Provablement, el fet que les persones de forma individual ens movem encara amb paràmetres lligats a models neoliberals, acaba definint formes de relació, d' educació, d' intervenció social, d' atenció a la salut... des d' aquest enfoc "productivista" i de guanys materials. Alhora aquest marc social, promou que les persones reforcin actituds i formes de vida continuistes.

Com trencar aquesta cadena que reproduceix una determinada forma de viure (o sobreviure)? Des de les diferents xerrades s'han fet també aportacions en una mateixa direcció. Es coincideix a posar en valor propostes que destaquen:

- Una mirada holística de la persona
- Una necessari enfoc transversal i intersectorial en les propostes que volen ser alternatives
- La necessitat de conèixer les causes dels desequilibris o de les formes que generen patiment
- La urgència de generar respostes que parteixin de les causes i no dels efectes
- La revisió de la capacitat personal i de les nostres institucions de mantenir relacions horitzontals
- La importància dels vincles i de les cures no només dels més propers, sinó també d' aquelles persones o iniciatives que ens poden semblar alienes
- El valor transcendent de la quotidianitat
- La descoberta de la diferència com un fet enriquidor que no resta, sinó que suma i ens fa explorar parts personals i alhora ens fa més rics com a societat
- La profunditat del valor de l' escolta: cadascun de nosaltres sabem des d' on escoltem; què som capaços i capaces de deixar per fer espai al què ens aporten; compartim o reaccionem?
- L' anàlisi de les reaccions durant les èpoques de crisi (financera, postpandèmia), ens parla de les prioritats que hem sentit i del tipus de resposta. Des d' aquesta perspectiva que ens definiria com a societat? Hi ha aprenentatges que cal recollir i tenir presents?

Aquest tipus de reflexions ens porten a un interrogant que volem compartir. Des de fa dècades, des de diferents àmbits, es parla de la necessitat de treballar en xarxa i de forma integral. Tot i que afortunadament hi ha algunes experiències positives al respecte, a nivell de la praxis s' avança de forma lenta. És una metodologia que requereix temps i posar la mirada en el procés més que no pas en el resultat. Si creiem què és el camí, quin tipus de treball previ podem fer col·lectivament per millorar la transversalitat a la pràctica?

TRAVESSA CAP AL 2022. EIX HUMÀ

APORTACIONS DEL CONSELL MUNICIPAL DE SOLIDARITAT

Propostes

A nivell de propostes concretes, com també ens va passar quan vam compartir els temes de l' eix Terra, ens sorgeixen dos tipus d' aportacions 1) les que són més de "mètode" i 2) les que poden esdevenir projectes concrets.

1) Propostes metodològiques

Crear un grup de treball que pugui analitzar les dificultats que comporta portar a la pràctica l' enfoc transversal als projectes de ciutat. Es podrien analitzar algunes experiències positives i extreure'n els punts forts i els reptes.

2) Projectes concrets

Ens sembla important poder treballar projectes que aporten tant reflexió teòrica com la possibilitat de traduir a la pràctica els aspectes que s' analitzen. Més enllà d' elements d' anàlisi, sovint la ciutadania agraïx conèixer alternatives que permetin desenvolupar accions concretes.

2.1 Manresa, municipi pel comerç just.

Aquesta actuació ja està iniciada, més que tot a nivell conceptual i de sensibilització, però cal concretar els compromisos i aconseguir que es tradueixi en accions concretes a la ciutat. El projecte forma part d' un programa internacional que destaca l' estil de consum com a eina imprescindible de transformació mediambiental i social. Aglutina en els seus eixos centrals, un relat de valors i posicionaments molt en harmonia amb els reptes que s'han compartit als eixos Terra i Humà. Es centra en la preservació de l' entorn natural, en el desenvolupament de formes productives respectuoses amb el medi i amb les persones, en la sobirania alimentària i la responsabilitat institucional i també personal per generar un model d' economia social.

Punts essencials:

- Permet una mirada intersectorial. Diferents iniciatives poden veure-hi reflectits objectius comuns
- Proposa hàbits i actituds que podem aplicar de forma fàcil a la vida personal-familiar i, alhora, permet avançar cap a institucions compromeses amb una gestió ètica (responsabilitat social corporativa). Dimensió individual i col·lectiva.
- Es basa en relacions justes i horitzontals entre les persones i els països.
- Es basa en una relació harmònica amb la natura
- Permet un enfoc nou sobre l' espiritualitat que denota el nostre estil de consum

QUÈ INCLOU EL COMERÇ JUST? DRETS A LA SALUT – DRETS SOCIALS – DRETS MEDIAMBIENTALS

- Model que respecta el medi ambient
- Model que respecta els drets laborals
- Equitat de gènere
- Impuls del cooperativisme i reducció d' intermediaris
- Funcionament democràtic de les empreses i institucions
- Lliure d' explotació infantil
- Productes saludables per a les persones
- Prioritat de productes de proximitat

TRAVESSA CAP AL 2022. EIX HUMÀ APORTACIONS DEL CONSELL MUNICIPAL DE SOLIDARITAT

- Prevenció de processos migratoris: sobirania dels sistemes productius de cada país (Al final del document trobareu els principis de comerç just)
- Permet activitats formatives amb diferents grups d'edat i col·lectius
- Involucra teixit associatiu, segon sector i administració en un projecte comú

ÉS UNA OPORTUNITAT PER SUMAR OBJECTIUS DE DIFERENTS ÀMBITS, OFERINT UN MODEL D'ACORD AMB ELS VALORS QUE ES DESPRENEN DE DIFERENTS GRUPS DE REFLEXIÓ. Suposaria: aprofundir en la compra pública ètica, les estratègies de sensibilització ciutadana, el treball amb el teixit empresarial i empenedoria i crear una taula estable que vetllés el procés i dinamitzés el treball en xarxa.

En aquest camí, la ciutat de Manresa comptaria amb l'acompanyament d'institucions d'àmbit català i internacional que donen suport als municipis que volen avançar en aquesta línia. A nivell català el suport el porta a terme laCoordi, institució especialitzada en comerç just formada per SETEM Catalunya, Alternativa3, FETS – Finances Ètiques, Associació Fiare Catalunya, Oxfam Intermón i la Xarxa d'Economia Solidària.

2.2 Programa conjut de formació per a la NOVIOLÈNCIA

Veiem en la formació una gran oportunitat. La formació com a punt de trobada, per poder expressar en veu alta inquietuds, reptes i tenir oportunitats tant de mirar-nos cap a dintre com d'explorar diferents formes d'interpretar la realitat.

Si bé, diferents grups a la ciutat ja porten a terme actuacions formatives i de treball comunitari, també és cert que el context actual apunta a brots de violència o, si més no, a interpretacions estereotipades d'alguns fenòmens socials. Per aquest motiu, pensem que és important insistir en la realització d'activitats de prevenció. En aquesta línia, els tallers de prevenció i resolució pacífica de conflictes, de comunicació noviolenta... que s'ofereixen des de la Casa per la Solidaritat i la Pau Flors Sirera són una bona oportunitat. Aquesta línia s'ofereix tant a infants i joves com a persones adultes. Es podria explorar si hi ha altres experiències a la ciutat que es vulguin sumar o programar conjuntament altres propostes. La prevenció de la cultura de l'odi esdevé una necessitat i una oportunitat per treballar aspectes com l'autoconeixement, l'empatia, els estils de comunicació, les pors... un bagatge necessari per al a la construcció d'unes relacions humanes transformadores.

Gràcies per la vostra feina.

Consell Municipal de Solidaritat

Manresa, 18 de novembre de 2021

Informació complementària: PRINCIPIS DE COMERÇ JUST

L'Organització Mundial del Comerç Just estableix 10 criteris que han de complir les organitzacions que treballen en Comerç Just, les quals reproduïm a continuació.

1. Creació d'oportunitats per a productors i productores amb desavantatges econòmics.

La reducció de la pobresa mitjançant el comerç constitueix la part fonamental dels objectius de l'organització. Aquesta dona suport als petits productors marginats, ja siguin empreses familiars independents o productors agrupats en associacions o cooperatives. El seu objectiu és que puguin passar

TRAVESSA CAP AL 2022. EIX HUMÀ APORTACIONS DEL CONSELL MUNICIPAL DE SOLIDARITAT

de la pobresa i la inseguretats dels ingressos a una autosuficiència econòmica i pròpia. L'organització compta amb un pla d'acció per a dur-lo a terme.

2. Transparència i responsabilitat

L'organització és transparent en la seva gestió i en les seves relacions comercials. És responsable davant de tots els seus grups d'interès i respecta la sensibilitat i confidencialitat de la informació comercial que se li proporciona. L'organització troba mitjans apropiats i participatius per a involucrar els empleats, membres i productors en els seus processos de presa de decisions. Assegura que la informació pertinent sigui proporcionada a tots els seus socis comercials. Els canals de comunicació són bons i oberts a tots els nivells de la cadena de subministrament.

3. Pràctiques comercials justes

L'organització comercialitza amb preocupació pel benestar social, econòmic i ambiental dels petits productors marginats i no maximitza els seus guanys a costa d'ells. És responsable i professional en el compliment dels seus compromisos d'una manera puntual. Els proveïdors respecten els contractes i lliuren els productes a temps i amb la qualitat i especificacions desitjades.

Els compradors de Comerç Just reconeixen els desavantatges financers a què els productors i proveïdors fan front [...] Un prepagament d'almenys el 50% es fa si així és sol·licitat. Quan els proveïdors del Comerç Just del Sud reben un prepagament dels compradors, ells asseguren que aquest pagament sigui transferit als productors o agricultors que fan o desenvolupen els seus productes de Comerç Just.

4. Pagament d'un preu just

Un preu just és aquell que ha sigut establert de mutu acord per tots a través del diàleg i la participació, que proporciona un pagament just als productors i també pot ser sostingut pel mercat. Quan les estructures de preu de Comerç Just existeixen, aquests són utilitzats com a mínim. Pagament just significa la provisió d'una remuneració socialment acceptable (en el context local) considerada pels propis productors com a justa i que tingui en compte el principi d'igual pagament per igual treball entre dones i homes. [...]

5. Assegurar l'absència de treball infantil i treball forçós

L'organització s'adhereix a la Convenció de les Nacions Unides sobre els Drets dels Infants i a la llei nacional/local sobre el treball dels nens. L'organització assegura que no hi ha treball forçós en la seva mà d'obra i/o membres o treballadors a domicili. [...]

6. Compromís amb la no-discriminació, equitat de gènere i llibertat d'associació (sindical)

L'organització no discrimina en la contractació, remuneració, accés a la capacitació, promoció, terminació o jubilació per motius de la raça, casta, origen nacional, religió, discapacitat, gènere, orientació sexual, unió de filiació (afiliació sindical), afiliació política, HIV/Sida, estatus o edat. L'organització proporciona oportunitats perquè les dones i els homes desenvolupin les seves habilitats i fomenta activament les sol·licituds de les dones per a llocs de treball i per als càrrecs de lideratge en l'organització. L'organització té en compte les necessitats especials de salut i seguretat de les dones embarassades i mares en període de lactància. Les dones participen plenament en les decisions relatives a l'ús dels beneficis resultants del procés de producció. [...]

TRAVESSA CAP AL 2022. EIX HUMÀ

APORTACIONS DEL CONSELL MUNICIPAL DE SOLIDARITAT

7. Assegurar bones condicions de treball

L'organització proporciona un entorn de treball segur i saludable per als empleats i/o membres. L'organització compleix, com a mínim, amb les lleis nacionals i locals i convenis de l'OIT sobre salut i seguretat. Les hores de treball i les condicions per als empleats i/o membres (i qualsevol treballador a domicili) compleixen amb les condicions establertes per les legislacions nacionals i locals i els convenis de l'OIT.

8. Facilitar el desenvolupament de capacitats

L'organització té com a objecte augmentar els efectes positius de desenvolupament per als petits productors marginats a través del Comerç Just. L'organització desenvolupa les habilitats i capacitats dels seus propis empleats o membres. Les organitzacions que treballen directament amb els petits productors exerceixen activitats específiques per a ajudar aquests productors a millorar les seves habilitats de gestió, capacitats de producció i l'accés als mercats locals, regionals o internacionals de Comerç Just i als mercats principals, com sigui adequat.

9. Promoció del Comerç Just

L'organització crea consciència sobre l'objectiu del Comerç Just i la necessitat d'una major justícia en el comerç mundial a través del Comerç Just. Advoca pels objectius i les activitats de Comerç Just d'acord amb l'àmbit d'abast de l'organització. L'organització ofereix als seus clients informació sobre si mateixa, els productes que comercialitza, i les organitzacions de productors o socis que elaboren o cullen els productes. S'utilitzen sempre tècniques honestes de publicitat i de comercialització.

10. Respecte pel medi ambient

Les organitzacions que produeixen productes de Comerç Just maximitzen l'ús de primeres matèries de fonts gestionades en forma sustentable en les seves àrees de distribució, comprant a nivell local quan sigui possible. Utilitzen les tecnologies de producció que busquen reduir el consum d'energia i en la mesura que es pugui, les tecnologies d'ús d'energies renovables que redueixin al mínim les emissions de gasos d'efecte hivernacle, tractant de minimitzar l'impacte dels seus residus sobre el medi ambient.

Els productors de productes agrícoles de Comerç Just minimitzen els seus impactes ambientals, mitjançant l'ús de plaguicides orgànics o el baix ús de pesticides en els mètodes de producció, sempre que sigui possible.

Els compradors i importadors de productes de Comerç Just donen prioritat a la compra de productes elaborats amb primeres matèries que s'originen a partir de fonts gestionades de manera sostenible, i tenen el menor impacte global sobre el medi ambient. Sempre que poden, les organitzacions utilitzen materials reciclats o fàcilment biodegradables per a l'embalatge i envien els productes per mar.